

عنوان مقاله:

شهرت و جبران ضعف سند: نگاهی به دیدگاه وحید بهبهانی (۱۱۱۷-۱۴۰۵ق)

محل انتشار:

مجله تخصصی فقه و مبانی حقوق اسلامی، دوره 49، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

حمید باقری - استادیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

فقه امامی در طول تاریخ خود همواره با این واقعیت مواجه بوده که گاه حدیثی ضعیف‌السند مستند فتوای فقیهان بوده یا اصحاب به چنین حدیثی عمل کرده‌اند. این پدیده بحثی چالشی در میان فقیهان در پی داشته است مبنی بر اینکه آیا شهرت می‌تواند جبران‌کننده ضعیف‌سند حدیثی باشد؟ همه فقیهان امامی در این باره هم نظر نیستند. از منظر برخی فقیهان، «شهرت» می‌تواند ضعف‌سندی حدیث را جبران نماید و اعتباربخش آن باشد. به نظر این فقیهان، اعراض اصحاب در عمل به حدیثی هرچند صحیح‌السند در بی‌اعتباری آن موثر است. درمقابل، آن دسته از فقهای که حجیت شهرت یا بعضی شاخه‌های آن را نپذیرفته‌اند، با قاعده «جبران ضعف‌سند با شهرت» مخالفت کرده‌اند. وحیدبهبهانی از فقیهان بزرگ اصولی است که به برخی گونه‌های آن در جبران ضعف‌سندی حدیث تمسک جسته است. او شهرت عملی به شرط موافقت با اصول و قواعد کلی و مسلم و فتوایی را هرچند ماخوذ از فتاوی فقیهان متاخر باشد در جبران ضعف‌سند حدیث پذیرفته، اما شهرت روایی صرف را عامل جبران ضعف‌سند نمی‌داند. وی همچنین معتقد است همان‌گونه که اقبال عملی اصحاب، ضعف یک روایت را جبران می‌کند و سبب اعتبار روایت می‌شود، اعراض اصحاب از یک روایت نیز موجب سستی آن می‌گردد. این نوشتار تلاش دارد تا با اشاره‌ای گذرا به طیف‌های مختلف فقیهان در مساله «شهرت» و امکان جبران ضعف‌سند حدیث با استناد به آن، به تفصیل دیدگاه وحیدبهبهانی را در این باره مطرح نماید.

کلمات کلیدی:

weak hadith, weak sanad, reputation, compensation of weak hadith, Wahid Behbahānī

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1888529>

